

Имде лий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Шерге пого – кидыштет

Е.ИВАНОВАН фотожо.

Марий тиште кечым кажне ийын кумдан пайремлена. Теният ты пайремлан пӧлеклалтше мероприятий-влак икмыняр кече эртаралтыныт. 10 декабрь поснак тӱвыргӧ лектышан лийын. М.Шкетан лӱмеш Марий национальный драме театрышке калык лынг погынен. Нуным Марий Эл Республикым Вуйлатыше Ю.В.Зайцев пайрем дене саламлен.

Йоча-влак «О, мӱкш ава гай поро шочмо йылме...» почеламутым сылнын лудмо конкурсышто мастарлыкыштым ончыктеныт. Книга ончер кумылыштым налын. Теве

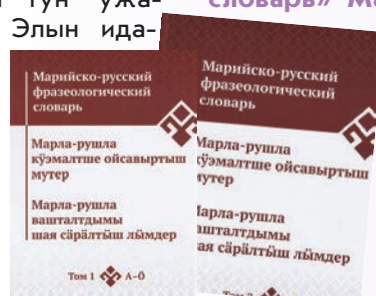
Звенигово район Кужмара школын тунемшыже-влак Арина Чернова, Ярослав Кириллов, Александра Филиппова, Юлиана Чернова да Йошкар-Оласе 3-шо номеран школ гыч Тимур Игнатъев (снимкыште) йоча книгалам поснак тӱткын шергалыныт.

Тиште кечын эн тӱн ужашыже – «Марий Элын идалыкысе книгаже – 2022» республикысе конкурсым иктешлымаш. «Йоча да самырык-влаклан эн сай книга» танагыште А.А.Сто-

ляровын «Я живу в Марий Эл: природа родного края» книгаже ойыртемаптын.

Кок томан «Марийско-русский фразеологический словарь» Марий Элын эн сай книгажлан шотлалтын.

Конкурсышто 78 авторын 220 книгаже аклалтын.

Умбакыже – 2-шо лаштыкыште.

Шерге пого – кидыштет

Тўналтышыже – 1-ше лаштыкыште.

«Ямде лий» газет редакций Марий Эл Республикысе туныктыш да шанче министерстве дене пырля эртарыме «Йўлам арале – тўвырам пойдаре» республикысе конкурсым да «Ямде лий» газетым лаштыклен» викториным иктешлен. Сылнымут конкурсыш 67 паша пурен, викториныш – 41. Сеныше-влакым «ВКонтакте» соцыкылыште «Ямде лий» – марла йоча газет» тўшкаште ончыза.

«Мунло» уш-акылым тергыше марафоньшто 9 команде тагасен. Журналист-влакын «Серызе» командышт икымше верыш лектын. Тений «Марла чын возена» тўшка диктантым кум тўжем утла ег возен. Икымше верым сенен налше-влак радамыште «Ямде лий» газетын тўнг редакторжо Л.Н.Григорьева лийын. Саламлена!

Е.ИВАНОВА.

Снимкыште: Марий Эл Республикысе туныктыш да шанче министрын алмаштышыже В.Г.Гаврилова Иван Загидуллин (Медведево, Руэм) саламла.

Авторын фотожы

Историйым шергалына

1788 ий 17 декабрьыште Г.А.Потёмкин князьын вуйлатыме руш войска Очаков турко орым сенен налын.

Тунемше евын чонышто Тўнчан пиал шочеш.
З.ДУДИНА.

Кумшо лийынам

Тиште кечылан полеклалтше республикысе пайремыште меат лийына. «О, мўкш ава гай поро шочмо йылме...» конкурсышто почеламутым сылнын лудынна. Олеся Петровам, Анна Ивановам да мыйым конкурслан туныктышына А.П.Михайлова ямдылен. Мый иктагашем-влак коклаште кумшо верыш лектынам.

Света СОКОЛОВА.

Морко, Коркатово.

90 ий темеш

«Ямде лий» газетлан шушаш ийыште 90 ий темеш. «Фёдоров лудмаш» республикысе шанче-практике конференцийышке тиде теме дене проект пашам колтышна да кокымшо верым сенен нална (**снимкыште**). Ме газетын шочмыжо, вианме корныжо, тиражшын вашталтмыже, тўрлў ийлесе редакторжо-влак дене палдарышна. «Ямде лийын» сенымашыже-шамычымат ончыктышна. Мемнан школышто тўрлў ийлаште тунемше-влакын возымыштым шергална. Кужу ўмыран лий, йоча газет!

София МАЛАХАЕВА.

Советский, Шуарсола.

Снимкыште: автор – Настя Яранцева да Алина Григорьева дене пырля.

Фотом школ архив гыч калме.

Российысе увер

1-9-ше класслаште

тунемше ўдыр-рвезе-влак «**Безопасный интернет**» все-российский онлайн-олимпиадыште шинчымашыштым терген кертыт. **Учи.ру** сайтышке пурен, йодыш-шамычлан **26 декабрь марте** вашештыман.

Кумылан кажне егым «**Герои Великой Победы-2023**» всероссийский сылнымут конкурсышко ушнаш ўжыт. Сарзе-влак, нунын подвигышт нерген келшыше жанр дене сылнымут пашам возыман да **gvp2017@mail.ru** адрес дене колтыман.

Ўдыр-рвезе-влак, «**Новогодние окна**» всероссийский онлайн акцияш ушныза. У ийлан келыштарен, окнам моторын сўрастарыза, фотом ыштыза да **#новогодниеокна2023** хэштег дене соцыкыллашке верандыза.

Марий Элысе увер

Медведево район
Шойбулак школышто тўналтыш класслам туныктышо **О.А.Фёдорова «Учитель здоровья – 2022»** всероссийский конкурсын «**За верность традициям**» тагасыштыже сенгышыш лектын. Финалыште **Российын тўрлў регионжо гыч 38 туныктышо** тагасен.

Шернур район
Марисола школын тунемшыже-влак **Алёша, Никита, Илья Шабдаровмыт «Золотые таланты России»** всероссийский конкурс-фестивальыште Гран-прим сенген налыныт. Нуно марий да казах куштымашлам ончыктеныт. Вуйлатышышт – **Т.Э.Шабдарова.**

Ийготыш шудымовлаклан Морко посёлкысо социал реабилитаций рўдэрын воспитанникше **Татьяна Смирнова «Золотые таланты России»** конкурсын «**Художественное слово**» тагасыштыже мастарлыкшым ончыктен. **10-13 ияш** ўдыр-рвезе-влак коклаште кокымшо верым сенен налын.

Марий эрге – Россий Герой

Лүддымө, чолга, виян, патыр, еглан кеч-кунам польшышым пуаш да Шочмо элым аралаш ямде улшо койыш-шоктышан лийшаш Россий Герой. Марий Турек посёлкышто илыше Лариса Васильевна ден Валерий Алексеевич Иштугановмыт лач тыгак эргым ончен куштенит. Россий Президент В.В.Путин Юж-десант войска 31-ше отдельный гвардий десант-штурмовой бригаде командирын алмаштышыже подполковник Сергей Иштугановлан Россий Геройын «Шөртнө Шүдыр» медальжым шукерте огыл кучкытен. Геройын йоча пагытше, школ илышыж нерген ача-аваж дене вашлийын кутыренна.

– Сергей военный лияш изинек шонен. Автомат, раций дене эре модын. Ик-таж вич ияшыж годым военный формым ургенам. Тудым эргым кужу жап кудашде чиен коштын. Тунанам, очыни, изи чоныштыжо виян тул ылыжын да, кушкын шумекыже, шонь-машкыже шуаш полшен. Школыш кайымеке, военный книга лудаш кумылажын, шуко жапым книгагудышто эртарен, тыгак сынан кино ончен. Сеңымаш Парадым гын иканат ончыде кодын огыл. Варажым армий генерал В.Ф.Маргелов лүмеш Рязаньысе юж-десант командный училищыште тунеммыж годым Москосо Сеңымаш Парадыште кок гана ошкылын, – ойла Лариса Васильевна.

Иштугановмыт еш.

Сергей 1-2-шо класслам Арбор школышто тунемын. 3-шо класс гыч Марий Турек школыш куснен. Изиш өрмалгыше, поро шинчаончалтышан рвезын кугу күкшытыш шуын кертмыжым туныктышо Э.Г.Казанцева

иканаште шижын. Сергей шоньмашыш шуаш тыршымыж дене ойыртемаптын. Кеч-могай пашам мучаш марте шуктен. Тыштак тудо шочмо йылмым келгырак тунемаш тўналын, марий йылме дене олимпиадыш коштын, поэзийлан шўмангын. Чаманен каласыман, рвезын чыла возымыжо аралалтын огыл. Икмынржым Лариса Иштуганова шөртнө семын арала.

Военный профессийым налаш шонышо чытыше да пенгыде тазалыкан лийшаш. Тидым Сергей изи годсек умылен да спорт дене пенгыде кылым кучен. Тудым ачаже Валерий Алексеевич шўманден. Тудо Марий Турек школышто физкультур урокым вўден. Сергей – ече да самбо дене спорт мастерын кандидатше.

– Кеҥежым куржталыштынна, телым ече дене коштынна. Кудымшо классыште тунеммыж годым районысо таңасымаште икымше верым налмыж деч вара утларак тыршаш тўналын. Карате, бокс дене кылым кучен. Ончыкыжым мыйын корнем дене кая маньнат шоненам. Эргым шке ойырымо корныж деч коранын огыл, – ойла Геройын ачаже. – «Кө элым аралаш тўналеш» манын да Рязаньыш военныйлаң тунемаш пурен. Кызытат чон йодмо пашажым шукта, элым арала.

Изаж гай чолга, виян да лүддымө Надя шўжарже кушкеш. Тудо Марий Турек школын 9-ше классыштыже

С.В.Иштуганов – Зарина ўдыржө дене пырля.

тунемеш. «Поро пашам ышташ, ең-влаклан полшаш келша. Изам – мыланем пример», – мутланымашке ушныш Надя.

Иштугановмытын кыдалаш ўдырышт – Юлия – Москосо ик эмлымверыште администраторлан пашам ышта.

Лариса Васильевна ден Валерий Алексеевич Сергей эргыштын лўдыкшө, неле, но тыгодым суапле пашам ойырымыжым умылат. Тудын дене кугешнат. Марий эрге, Россий Герой Сергей Иштуганов дене кажне ең кугешнышаш. Тудо самырык тукымлан пример.

Кайыккомбо

Шогем энер воктене,
Пызлыш эгертен.
Ончем вўд ўмбаке,
Кайыккомбым тўслен.
Молан тиде комбо
Шкет гына улеш?
Ты велке, серыш,
Пыкше гына иеш.
Теве чодыра ўмбачын,
Рўжге чонештен,
Тўшка толын лекте,
Йўкыштым пуэн.
Ты комбат тўшкашке
Чонештен кўзале.
Мыят кидем рўзальым,
«Чеверын!» манылден.

Сергейын почеламутшо.

Е.ИВАНОВА.
Авторын да еш архив
гыч налме фото-влак.

Тау, йоча толкын

Школьник-влакын росси-йысе толкыныштын лидерже-влак коклаште утларакше ўдыр-шамыч улыт. Чолга рвезым вашлиймеке, чонышто куан тул ылыже. Палыме лийде шым чыте. Тиде 3-шо номеран Советский школын 6-шо классыштыже тунемше Максим АКУЛОВ (снимкыште).

Фотом еш архив гыч налме.

Тиде толкыныш рвезе изаж почеш 1-ше классыште тунеммыж годымак ушнен да икымше кече гычак чолгалыкше дене ойыртемаптын. Сенымашыже ятыр погынен. Эн кугужлан «100 малоизвестных фактов о Республике Марий Эл» районысо РДШ штаб-влакын медиагруппыжо-шамыч конкурсышто икымше верыш лекмыжым, «Эстафета добра» поро кумылым ончыктымо акцияшты кокымшо верым сенен налмыжым шотла.

Тупрўдым туран кучымо дене кылдалтше проектым возымеке, ятыр конференцийышке ушнен да ончылно лийын. Тыге сенымаш «шондыкшо» пойдаралтын да «Артек» тўнямбал йоча рўдерыш нангаен.

– *Кеҗеж каникулем «Артекыште» тўналын. Чоныштем могай кугу куан да пиал лийыныт?! Тиде сенымашем пытармыш огыл, шонем. Шокшым кергалтен пашам ыштем гын,*

Изи ошкыл – кугу сенымаш

«Сириус» тунемме рўдеришкат миен толам. «Артекышке» эше ик гана логалаш тыршаш тўналам. РДШ, тау тыланет! – ойла Максим.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Книга тўняшке – корно

Пырля тунемме йолташем-влакым «Семейный марафон добрых дел» акцияшты ушнаш кумылан денем. Нуным книгагудышко пырля каяш ўжынам. Рвезе-влак келшенит. Библиотекашты пурымекышт, мотор сўретан кажне журналым, газетым, книгагуд лудмышты шуын. Мый А.Дюман «Граф Монте-Кристо» романжым налынам, йолташем-шамыч – Е.Басован «Под ярким солнцем» да К.Ушинскийын «Рассказы. Сказки» книгагудым. Тиде йомак полатыш ончыкыжымат пырля кошташ тўналына манын ўшанем.

Полина ЩЕГЛОВА.

Марий Турек школ.

Паша – куан

Волонтер-влак тўрлў тўнежыш полшаш коштыт, шочмо кундемшыте арулыкым эскерат. Унчо школын волонтержо-шамыч икымше классыште тунемше-влак-лан да ик ковалан мутым кучат. Е.П.Митрофанова дек шукерте огыл миенит. Рвезе-шамыч пум нумалыныт (**снимкыште**), лумым эрыктенит. Ўдыр-влак пўрт кўргыштў тўрлў сомылым шуктенит. Тыгай паша нунылан куаным пўлеклен.

О.Н.ВАСИЛЬЕВА.

Морко район.

Фотом школ архив гыч налме.

Сенымаш

➔ Москошто «Добро не уходит на каникулы» всероссийский конкурс иктешлаптын. Йошкар-Оласе 9-ше номеран школын тунемшыже **Ян Речкин «Наставник команды»** тагасыште икымше верыш лектын. Тудлан Россий просвещений министр С.С.Кравцов диплом ден кубокым кучыктен.

➔ Советский район **Ўшнўр школын** тунемшыже-влак **Мария Рыбакова, Валентина Волкова, Мария Ягодарова, Лиана Петрова** финанс грамотность да предпринимательстве дене Россий чемпионатын финалыштыже сенгыше-влак радамыш лектыныт. Нуно **25 декабрь марте «Артек»** тўнямбал йоча рўдериште уш-акылыштым пойдарат.

Эртыше ылышым пален налме кызытсым утларак пален налаш полша, кызытсым чот шинчыме ончыкылыкымат палыкта, ончыл корнымат ужаш полша.

Шабдар ОСЫП.

Мастар туныктышо – уста тунемше

Кажне кундемшыте мастар кидан ег уло. Икте тўрла, весе пидеш, кумшо уа гыч тодыштеш, нылымше шун гыч ненча. Усталык шўлышан ег-влакын пашаштым самырык-шамыч шымлат. Тыгай кумылан улыт Советский район Кельмаксола школ гыч Диана Павлова ден Дана Актанаева (снимкыште). Ёдыр-влак туныктышышт Р.Н.Рассолова дене кугешнат. Тудын нерген «Мастар кидан туныктышем» шымлыме пашам возеныт.

– Кельмаксола кундем мастар еҥлан поян. Нунын кокла гыч иктыже – Рая Николаевна. Тудын кидше шортньо. Тўрла, салфеткым, вургемым, муикшышым пидеш. Ыштен моштыдымо пашаже уке, шонет. Ме туныктышына дене вашилийын кутыренна, школ тоштерыште уверлам шергалынна. Рая Николаевнан пелашыже школлан «Мый Кельмаксолам йоратем» манын возыман стендым ямдылен. Алиса ёдырышат кидпашалан шўман. Школлан ятыр арверым пөлеклен. Ешыште чыланат мастар улыт, – ойлат Диана ден Дана.

Ёдыр-влакат туныктышышт деч вараш ынешт код. Марий тўрым ырес дене тўрлат, крючок дене пидыт. Туныктышышт гай мастар кидан лийнешт.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Ший шондык

Шортньо кидан кочам

Мый марий шўлышан кочам Э.И.Бусыгин дене кугешнем. Тудо кызыт сулен налме канышыште гынат, Тамшэгер ялыште «Унавий» студийым вуйлата. Кочам кагазеш тўрын макетшым сўретла. Ёдырамаш-влак тудым ош куэмыш кусарат. Нуно тўрлө конкурсышто мастарлыкштым ончыклат. Ёмаште «Мастер и подмастерье» республикысе конкурсышто сенгышыш лектыныт. Тиде ийынак Эрик Иванович «Душа народа» премийын лауреатше лийын.

Алиса БУСЫГИНА.

Шернур, Лажъял.

тараш туныкташ тўнгалынам, – ойла Радик Аликович.

Самырык артист-влак «Сотнур аршаш» ансамбль дене пырля тўрлө конкурсышто мастарлыкштым тергат.

Е.ИВАНОВА.

Сотнурын мөр саскаже

Кастене пырля каналташ, кечывалым жапым пайдалын эртаращ ялыште вер уло гын, калыкклан тиде пиал да куан. Теве Волжский район Сотнур селаште Шуко функциян тўвыра рўдерым кодшо ийын уэмден почыныт. Изи да кугу зал, тоштерлан, ончерлан, тўрлө кружокклан келыштарыме пөлем-влак, книгагудо – икманащ, пашам ышташ, йоча-влакын тўрлө шорыныштө виандаш чыла йон уло. Рўдерыште художественный вуйлатышылан Р.А.Яндаков пашам ышта. Кугыен-влакын «Сотнур аршаш» мурышо да йоча-шамычын «Мөр саска» куштышо ансамбльштым вуйлата.

– «Мөр саска» ансамбльыш 2-7-ше класслаште тунемше куд рвезе коштеш. Марий куштымашлан кугурак тўткышым ойырена гынат, моло калыкынымат ордыжеш огына кодо. Куштымаш гоч калыкын тўвы-

раж нерген умылтарем. Кажне икшывын мастарлыкшым ужын, шижын моштыман. Икте кушташ йората гын, весылан семўзгар лишылрак (снимкыште). Сандене рвезе-влакым гармонь дене шокташ, тўмырым пералташ, трещётко, бубен дене семым сылнеш-

Россий Федерацийысе цифровой виандаш, связь да массовый коммуникаций министерствын окса польшыж дене лукмо.

Вашке У ий п ай р ем шуэш. Кажне йоча Йўштö К у г ы з а деч онай да öрык- т а р ы ш е пöлекым вуча. Ача-

ава йочан йодмыжым шуктен огыт керт гын, мом ыштыман? Тиде йодышлан Психологий да педагогике, медицине да социальный польшышым пуышо «Детство» рüдерын педагог-психологшо Л.А.ГЛАЗКОВА (снимкыште) вашмутым пуа:

– Йоча Йўштö Кугызалан йшана гын, серышым ондак-

Эн шерге пöлек могай?

рак возаш темлыза. Тыге икшывын шонымашыжым пален налыда, весым темлен ончаш жап лиеш. Молан лач ты пöлекым вучымыж нерген йодса. Тидын годым тыгаяк сынан, но вес тюрлö пöлек лийын кертме нерген умылтарыза. Йоча шонымо пöлекшымак вуча, но тендан йонда уке гын, Йўштö Кугыза деч вашмутан серышым кучыктыза. Тушто тиде пöлек йоммо нерген тендан шонен лукмо йомак да лийшаш. Йомак-серыш пелен Йўштö Кугызан темлыме пöлекше-влак нерген сералтыза. Тушеч ик але кок

пöлекым ойыраш лийме нерген умылтарыза. Нюогалан ойыраш неле гын, полшыза. Але Йўштö Кугызан польшыкалышыже-влак тек шке гыч пöлекым кондат манын каласыза.

Йоча у ий пöлекым ача-аван ыштымышт нерген пала гын, окса кушеч толмо, тудым кушко кучылтмо, аныклаш кўлмö нерген умылтарыман. Икшыве изинек тидым умыла гын, оксан акшым палаш тунемеш. Шке ыштыме арвер, чон гыч лекше муро але почеламут – эн шерге пöлек. Тидын нергенат ойлаш ида мондо.

Е.ИВАНОВА.

Пайремлан поян улына

Школыштына тюрлö мероприятий эртаралтеш. «Ямде лий» газетын пашаенже Наталья Токтарова дене шукерте огыл вашлиймаш лийын. Тудо газет нерген каласкален, интервью налаш туныктен, тюрлö модыш дене модыктен.

Аван кечыжым пайремленна. Лишыл егна-влаклан мурым муренна, куштенна, почеламутым лудынна. Аван-влак дене пырля тюрлö конкурсышко ушненна. Шке ямдылыме открытке-шамычым пöлекленна.

Егор МЕДВЕДЕВ.
Шернур, Мустай.

Йомакыште илем

Шочмо ялем чодыра коклаште верланен. Кенешым йырым-йыр ужарге. Телым эшеат сöрал. Лум лумеш, пушенгым моторын леведеш. Кож, пүнчö ош ужгам чиен шогалшыла койыт. Куэ марлан кайыше удырым ушештара. Кече ончалешат, йыли-юли койыт. Тунам йомакыште улмемла чучеш.

Всеволод НИКИТИН.
Куженер,
Шүдымарий.

Авторын фотожо.

Марий тиште кече вашеш ме, «Ямде лий» газетын пашаенже-влак да Эчук ден Пампалче, Йошкар-Оласе 2-шо номеран школышто уна лийынна (снимкыште). 1-2-шо класслаште тунемше удыр-рвезе-влак туныктышышт дене пырля онай программым ямдыленит. Почеламутым марла лудынит, муреныт, куштеныт. Марий пайремыш икымше гана ушненыт. Ме газет илыш, юнкор паша дене палдаренна, туштым туштенна. Эчук ден Пампалче сылне сем почеш куштеныт. Шүм-чоным куандарыше, уш-акылым пойдарыше пайрем йоча-влакым марий йылмым утларак тунемаш да «Ямде лий» газет дене кылым кучаш кумылан ден.

Е.СЕРГЕЕВА.

Ўшанле йолташ

Токтарсола школышто шымле кок удыр-рвезе тыршен тунемына. Нунын коклаште мыйын эн лишыл йолташ удырем уло. Тиде Аня. Тудо визымше классыште тунемеш. Урок деч вара сымыктыш школышко, «Ош висвис» кружокышко, вашка. Кружокым Елена Борисовна Садовина вüда.

Анян йүкшö пеш яндар. Тюрлö конкурсышто шкенжым терга да сенгышыш лектеш. Ме пырля модына, книгагудыш коштына. Мыланем мөнгысö пашамат ышташ полша. Ўшанле йолташ уло гын, нимо лüдыкшö огыл.

Эвелина СМОРОДИНОВА.
У Торъял район.

Фотом йочасадын архивше гыч нөлме.

Изи тоштерыште

Йочасадыште икшыве-влакым (снимкыште) шочмо кундем-ым йораташ туныктена. Изирак тоштерна уло. Тудым ача-ава-шамыч полшымо дене чумыренна. Тыге йоча-влакым калыкын эртыме корныжо, йўлаж дене палдарена. «Ме Марий Элыште илена. Марий тўвырам сайын палышаш да шымлышаш улына», – умылтарем.

Медведево, Новый посёлко.

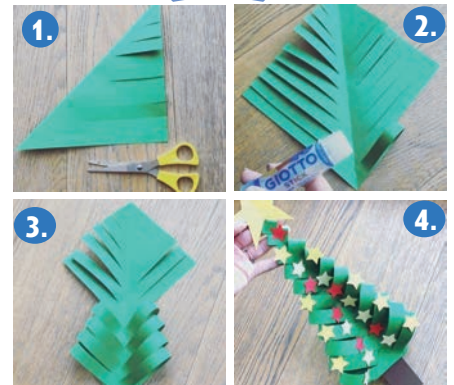
И.СЕМЁНОВА.

Изинек шуаралтам

Кугезына-влак йочаштым изинек пашалан туныктеныт. Марий калыкын тиде йўлаже кызытат аралалтеш. Мутлан, мемнан ешым налаш. Авам, ийготем ончен, мыланем кажне кечын пашам пуа. Ик кечын качам машина дене пум кондыш. Ачам ден авам йыгышт, шельштыч, а мый левашыш нумальым. Пашам пытарымеке, йолташем-влак деке модаш каем. Вот тыге пашаш шуаралтын кушкам.

Саша ИВАНОВ.
Морко, Коркатово.

Мастар кид

Сўретым ончен, кагаз гыч кожым ыштыза.

Калык пале

- ✓ Шўдыр-влак вудакан койыт – лум лийшашлан.
- ✓ Корак-влак южышто модыт – лум толшашым шижтарат.

– Ну, эргым, дневникетым ончыкто. Школ гыч таче мом

конденат?
– Нимом ончыкташ, ик «кокытаным» веле.
– Иктым веле?
– Ит тургыжлане, эрла эше иктым кондем.

М. ШКЕТАН ЛЎМЕШ МАРИЙ КУГЫЖАНЫШ ДРАМЕ ТЕАТР

У ий йўдын юзо вийже
КОНЦЕРТ 6+
29 да 30 ДЕКАБРЬ
18:00
БИЛЕТЫМ ТЕАТР КАССЫШЕ
АЛЕ САЙТЫШТЫНА
НАЛАШ ЛИЕШ
shketan.ru

Рекламе.

Сўретым чиялтыза.

«Ямде лий» газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Мари-Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Кугарня» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскериме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01335,
2021 ий 29 сентябрьыште пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымышт тўрлб лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательнын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо пўрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс).

«Ушанле йолташем дене»

Настя ЯМАКАЕВА – Полина йолташ ўдыржө дене. Кужэгер, Шўдымарий.

Конкурс

София ден Есения САЖИНАМЫТ (Волжск ола) да Рома ден Витя ЧЕБАН (Моско кундем, Мытищи ола).

1. Анна Павловнан салоныштыжо Франций гыч уна. 2. Василий Денисов, Фёдор Долохов, Берг комыт улыт? 3. Куштымашым туныктышо. 4. Тўн героине. 5. Романын тўн геройжо. 6. Дмитрий Васильевич, тудак ... 7. Ростовмытын Отрадныйсе пошкудышт. 8. Тиде ешыште икте-весым йоратен, пагален илат.

Кроссворд

Руш классик Л.Н.Толстойын «Война и мир» романже почеш.

1.	В							
2.	О							
3.	Й							
4.	Н							
5.	А							
		И						
6.		М						
7.		И						
8.		Р						

«Русская словесность» кружокын енге-влак.

Волжский, Сотнур.

Ойырте-влакым кычалза.

Пырля модына

Кагаз гыч лум пырчим пўчкын лукса. Тудым ўстел покшек пыштыза. Ўстел кок могырыш ваштарешла шогалза. Кө вашкерак пуэн кертеж, тудо сена.

8 Модыш чынлан туныкта. Калыкмут.

	А	М	Ы	С
	В	И	Ў	О
	Д	Ө	К	Ш

Шифрым пален налза. Могай мут лектеш!

Кажне упшлан пижергым кычалын муза.

Интернетые сўрет-влакым кучылтмо.